

mülkiye'den,

Bu sayıdaki dosya konumuz Ankara...

Ankara modern Türkiye'nin simgesi olarak kurulmuştu; yalnızca siyasal alanda değil kentleşme ve yaşam tarzı açısından da ülkeye önderlik edecek, bir anlamda yeni rejimin ütopyası olacaktı. Ülke kentleşmesine öncülük etmesi beklentisiyle dönemin kıt kaynakları hep buraya aktarılmıştı. Bunda az çok başarıya da erişildi; bütün olumsuzluklara ve plan dışı gelişmelere karşın Cumhuriyetin ilk modern kent planlaması deneyimini yaşayan kenti oldu.

Bugün dört milyona ulaşan nüfusuyla Ankara kurucularının hayallerinin çok ötesine geçti; artık karşımızda diğer kentlere yalnızca kötü örnek olacak bir başkent var. Özellikle son dönemdeki uygulamalar kent düzeninde büyük yıkımlara yol açtı. Melih Gökçek'in belediye başkanlığı dönemi tarihe, kent kimliğinde derin yaraların açıldığı yıllar olarak geçecek. Dört bir yanımızı üst geçitler-köprülü kavşaklar sarmış durumda; yayalara kent içinde yaşam hakkı tanınmıyor; bütün düzenlemeler araçlara yönelik olarak yapılıyor; kent merkezleri çöküntü alanları haline geliyor; kentin eski simgeleri bir bir yok oluyor; musluklardan kirli su akıyor...

Kısacası Ankara bir kent ütopyasının kara ütopyaya dönüşmesini gösteren çok iyi bir örnek durumunda.

Ankara'nın kentsel ve toplumsal gelişimine koşut olacak biçimde dosya sayımızı iki bölüme ayırdık. İlk bölümde Cumhuriyet'in ilk döneminden bugüne değin Ankara'nın kentsel gelişimini değerlendiren yazılara, ikinci bölümde ise Melih Gökçek'in Belediye Başkanlığı süresince izlenen kentsel politikaları çözümleyen çalışmalara yer verdik.

Dosyamızda ilk olarak başkent Türkiye'nin kentleşme sürecindeki öncü işlevini ve bu işlevin zaman içindeki değişimini konu edinen çalışmaları

göreceksiniz. Ankara'nın modern bir kent olarak kurulma sürecini ve özellikle de Tek Parti Dönemi'nde uygulanan kentsel politikaları ele alan **Cevat Geray**, Ankara'nın, ülke kentsel gelişiminin incelenmesinde bir laboratuvar işlevi görebileceğini vurguluyor. **Ruşen Keleş** ve **Bülent Duru** ise Ankara için alınan kararların ülke kentsel politikasını ne yönde etkilediğini sorgulamak amacıyla hazırladıkları yazıda, kentin, olumlu ve olumsuz yönleriyle, Türkiye'nin kentleşmesine sunduğu ilkleri ve ülke kentsel gelişmesindeki öncü rolünü masaya yatırıyor.

Son dönemdeki kentleşme süreçlerini konu edinin yazısında **Güven Arif Sargın**, bu sürecin en belirgin gelişmelerinden biri olan Ankara ve İstanbul'daki kentsel dönüşüm projelerinden yola çıkarak, kentlerde kullanım değerinin değil de değişim değerinin ön plana çıkma süreci ve kapitalist üretim biçiminin hegemonyasını kırıcı ütopyaları gündelik hayata indirgeyecek stratejilere duyulan gereksinim üzerinde duruyor.

Bir başka yazımızın konusu, 1970'li yıllarda CHP'li belediye başkanları tarafından büyük kentlerde yaşama geçirilmeye çalışılan toplumcu belediyeçilik deneyimi üzerine. **S. Ulaş Bayraktar** ve **Mehmet Penpeciöglü**'nun çalışması, 1977-1980 arasında Ankara Belediye Başkanlığını yürüten Ali Dinçer'in uygulamalarını değerlendirerek bu deneyimin günümüz Ankara'sını anlamakta bize nasıl ışık tutabileceğini göstermeyi amaçlıyor.

Tarihten günümüze başkentin geçirdiği dönüşümü konu edindiği yazısında **Özer Bostanoğlu**, özellikle Gökçek dönemindeki uygulamalara odaklanarak Ankara'nın kentleşme açısından geri kalma nedenlerini sorguluyor.

Cumhuriyet rejiminin bir başarı simgesi olarak yeni baştan kurulan Ankara, batılı yaşam tarzının ilk sergilendiği yer olarak işlev görmüştü. Söz konusu işlevin sportif yönünü ele alan yazısında **Yavuz Yıldırım**, 1932 yılında demiryolları seferberliği sırasında kurulan Ankara Demirspor'un kuruluş sürecini dönemin siyasal atmosferiyle birlikte sergiliyor.

Yasemin İlkay da, Kızılay Meydanı'nın 1960-64 yılları arasındaki politik-simgesel anlamını oluşturan etmenlerin neler olduğu sorusuna yanıt arıyor.

Dosyamızın ikinci bölümündeki yazılar başkentin son onbeş yılına damgasını vuran Melih Gökçek uygulamalarına ayrıldı. Ankara uzun süreden bu yana, kamu yararını değil de bireysel çıkarı, halk katılımını değil de popülizmi, planlamacılığı değil de projeciliği, yayaları değil de araçları ön plana çıkaran yerel yönetim

politikalarına tanıklık ediyor. Bu bölümde, kentsel dönüşüm projelerini, kent merkezlerindeki dönüşümü, çarpık ulaşım politikasını ve bir türlü çözülemeyen su sorununu eleştirel gözle çözümleyen yazıları göreceksiniz.

Ankara'daki kentsel dönüşüm ve toplu konut uygulamalarını toplumsal ve mimari açıdan değerlendiren çalışma **Ali Ulusoy** imzalı. Yazıda, kentsel dönüşüm projelerinin bütüncül planlama ilkelerine aykırılığı, kentleşme sürecine getirdiği maliyetler ve kentlilerin zorla yerlerinden edilmelerine odaklanılarak, ortaya çıkan yeni toplumsal ve kentsel sorunlar masaya yatırılıyor.

Son yıllarda Ankara'ya hâkim araç odaklı ulaşım politikasının kent merkezinde, kent kimliğinde ve kentlilerde yarattığı tahribat iki ayrı yazımızın konusunu oluşturuyor. **Ayşegül Sabuktay**, üstgeçit ve köprülü kavşak uygulamalarının yayaları kent merkezinden dışlamasına odaklanırken, **Sibel Candan**, Ankara'da ulaşım konusunda izlenen başıbozukluğa dikkat çekerek kapsamlı bir ulaştırma planının gerekliliği üzerinde duruyor.

Gülçin Tunç yazısında, Ankara'nın yıllardan beri gündemde olan bir sorunu, su sıkıntısını, ele alıyor. Yazar, 2007 yazında yaşanan kesintilerinden yola çıkarak bir kamu politikası olan içme suyu hizmetinin görülüş biçimini ve belediyenin suya ilişkin olarak uyguladığı politikaları eleştirel bir gözle değerlendiriyor.

Cumhuriyetin ilk döneminde, tarım alanındaki gelişmelere öncülük etmek üzere kurulan Atatürk Orman Çiftliği'nin günümüzdeki durumunu **Eser Atak** inceledi. Çalışmada, ekolojik ve tarihsel önemi açısından korunması gereken özel bir alan olan AOÇ'nin içinde bulunduğu yönetsel sorunlar sergilenip geleceğe ilişkin politika önerilerinde bulunuluyor.

Ankara'yı bütün yönleriyle ele alan kapsamlı bir dosya hazırladığımızı düşünüyoruz.

Yeni yılın umut getirmesi dileğiyle...